

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

10 iulie 2018*

„Trimitere preliminară – Protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal – Directiva 95/46/CE – Domeniul de aplicare al directivei menționate – Articolul 3 – Colectare de date cu caracter personal de către membrii unei comunități religioase în cadrul activităților de predicare din casă în casă – Articolul 2 litera (c) – Noțiunea «sistem de evidență a datelor cu caracter personal» – Articolul 2 litera (d) – Noțiunea «operator» – Articolul 10 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene”

În cauza C-25/17,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă, Finlanda), prin decizia din 22 decembrie 2016, primită de Curte la 19 ianuarie 2017, în procedura inițiată de

TietosuojaValtuutettu

cu participarea:

Jehovan todistajat – uskonnollinen yhdyksunta,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, domnul A. Tizzano, vicepreședinte, doamna R. Silva de Lapuerta, domnia T. von Danwitz (raportor), J. L. da Cruz Vilaça, J. Malenovský, E. Levits și C. Vajda, președinți de cameră, domnia A. Borg Barthet, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, S. Rodin și F. Biltgen, doamna K. Jürimäe și domnul C. Lycourgos, judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,

grefier: doamna C. Strömholm, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 28 noiembrie 2017,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru tietosuojaValtuutettu, de R. Aarnio, în calitate de agent;
- pentru Jehovan todistajat – uskonnollinen yhdyksunta, de S. H. Brady, asianajaja, și de P. Muzny;
- pentru guvernul finlandez, de H. Leppo, în calitate de agent;
- pentru guvernul ceh, de M. Smolek și de J. Vlácil, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: finlandeza.

- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de P. Gentili, avvocato dello Stato;
 - pentru Comisia Europeană, de P. Aalto, de H. Kranenborg și de D. Nardi, în calitate de agenți,
- după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 1 februarie 2018,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 2 literele (c) și (d), precum și a articolului 3 din Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (JO 1995, L 281, p. 31, Ediție specială, 13/vol. 17, p. 10), citite în lumina articolului 10 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei proceduri inițiate de tietosuojavaltuutettu (responsabilul cu protecția datelor, Finlanda), în legătură cu legalitatea unei decizii a tietosuojalautakunta (Comisia pentru protecția datelor, Finlanda) prin care se interzice Jehovan todistajat – uskonnollinen yhdyskunta (Comunitatea religioasă a Martorilor lui Iehova, denumită în continuare „Comunitatea Martorilor lui Iehova”) să colecteze sau să prelucreze date cu caracter personal în cadrul activității de predicare din casă în casă fără respectarea condițiilor prevăzute în legislația finlandeză privind prelucrarea datelor cu caracter personal.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Considerentele (10), (12), (15), (26) și (27) ale Directivei 95/46 au următorul cuprins:
 - „(10) întrucât obiectivul legislației interne privind prelucrarea datelor cu caracter personal este de a proteja drepturile și libertățile fundamentale, inclusiv dreptul la viață privată care este recunoscut atât prin articolul 8 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale[, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950], cât și în principiile generale ale dreptului comunitar; întrucât, din acest motiv, apropierea acestor legislații nu trebuie să aibă ca rezultat scăderea protecției pe care o oferă, ci trebuie, dimpotrivă, să încerce să asigure un nivel înalt de protecție în Comunitate;
 - [...]
 - (12) întrucât principiile protecției trebuie să se aplice tuturor prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de orice persoană ale cărei activități sunt reglementate de dreptul comunitar; întrucât trebuie excluse prelucrările de date efectuate de o persoană fizică în exercitarea unor activități exclusiv personale sau domestice, precum corespondența și păstrarea repertoriului de adrese;

[...]

(15) întrucât prelucrarea datelor este reglementată de prezenta directivă numai dacă este automatizată sau dacă datele prelucrate sunt cuprinse sau sunt destinate să fie cuprinse într-un sistem de evidență structurat în conformitate cu criteriile specifice privind persoanele, astfel încât să permită accesul ușor la datele cu caracter personal în cauză;

[...]

(26) întrucât principiile protecției trebuie să se aplice oricărei informații privind o persoană identificată sau identificabilă; întrucât, pentru a determina dacă o persoană este identificabilă este oportun să se ia în considerare toate mijloacele care pot fi utilizate în mod rezonabil fie de operator, fie de orice altă persoană pentru a identifica persoana vizată; [...]

(27) întrucât protecția persoanelor trebuie să se aplice atât prelucrării automatizate, cât și prelucrării manuale a datelor; întrucât sfera protecției în cauză nu trebuie să depindă în fapt de tehnicile utilizate, în caz contrar creându-se un risc serios de eludare a dispozițiilor; întrucât, în ceea ce privește prelucrarea manuală, prezenta directivă acoperă totuși numai sistemele de evidență a datelor, nu și dosarele nestructurate; întrucât, în special, conținutul unui sistem de evidență trebuie să fie structurat în conformitate cu criteriile specifice privind persoanele, care să permită accesul ușor la datele cu caracter personal; întrucât, în conformitate cu definiția de la articolul 2 litera (c), diferitele criterii de determinare a elementelor unui set structurat de date cu caracter personal și diferitele criterii care reglementează accesul la un astfel de set pot fi stabilite de fiecare stat membru; întrucât dosarele sau seriile de dosare, precum și copertele acestora care nu sunt structurate în conformitate cu criteriile specifice nu intră în niciun caz în domeniul de aplicare al prezentei directive.”

4 Articolul 1 alineatul (1) din Directiva 95/46 prevede:

„Statele membre asigură, în conformitate cu prezenta directivă, protejarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei și în special a dreptului la viața privată în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.”

5 Articolul 2 din această directivă prevede:

„În sensul prezentei directive:

(a) «date cu caracter personal» înseamnă orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă (persoana vizată); o persoană identificabilă este o persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în special prin referire la un număr de identificare sau la unul sau mai multe elemente specifice, proprii identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale;

(b) «prelucrarea datelor cu caracter personal» (prelucrare) înseamnă orice operațiune sau serie de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal, prin mijloace automate sau neautomate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, adaptarea sau modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea;

(c) «sistem de evidență a datelor cu caracter personal» (sistem de evidență) înseamnă orice serie structurată de date cu caracter personal accesibile conform unor criterii specifice, fie ele centralizate, descentralizate sau repartizate după criteriile funcționale sau geografice;

(d) «operator» înseamnă persoana fizică sau juridică, autoritatea publică, agenția sau orice alt organism care, singur sau împreună cu altele, stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal; atunci când scopurile și mijloacele prelucrării sunt stabilite prin acte cu putere de lege sau norme administrative interne sau comunitare, operatorul sau criteriile specifice pentru desemnarea acestuia pot fi stabilite prin dreptul intern sau comunitar;

[...]”

6 Potrivit articolului 3 din directiva menționată:

„(1) Prezenta directivă se aplică prelucrării automate, în totalitate sau parțial, precum și prelucrării neautomate a datelor cu caracter personal, conținute sau care urmează să fie conținute într-un sistem de evidență a datelor cu caracter personal.

(2) Prezenta directivă nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal:

- puse în practică pentru exercitarea activităților din afara domeniului de aplicare al dreptului comunitar, cum ar fi cele prevăzute în titlurile V și VI din Tratatul privind Uniunea Europeană și, în orice caz, prelucrărilor care au ca obiect siguranța publică, apărarea, securitatea statului (inclusiv bunăstarea economică a statului atunci când aceste prelucrări sunt legate de probleme de securitate a statului) și activitățile statului în domeniul dreptului penal;
- efectuate de către o persoană fizică în cursul unei activități exclusiv personale sau domestice.”

Dreptul finlandez

7 Directiva 95/46 a fost transpusă în dreptul finlandez prin henkilötietolaki (523/1999) [Legea privind datele cu caracter personal (523/1999), denumită în continuare „Legea nr. 523/1999”].

8 Articolul 2 din această lege, intitulat „Soveltamisala” (domeniul de aplicare), prevede la al doilea și la al treilea paragraf:

„Prezenta lege se aplică prelucrării automatizate a datelor cu caracter personal. Prezenta lege se aplică și altor tipuri de prelucrare a datelor cu caracter personal în măsura în care acestea constituie sau permit constituirea unui sistem de evidență a datelor cu caracter personal sau a unei părți a unui sistem de evidență a datelor cu caracter personal.

Prezenta lege nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal efectuate de o persoană fizică în scopuri exclusiv personale sau în scopuri obișnuite și private comparabile.”

9 Articolul 3 alineatul 3 din Legea nr. 523/1999 definește „sistemul de evidență a datelor cu caracter personal” ca fiind o „serie de date cu caracter personal care constă în informații grupate în funcție de destinația lor, prelucrate în totalitate sau în parte cu ajutorul unui procedeu automatizat sau care sunt organizate cu ajutorul unor fișe, al unor liste sau în orice alt mod comparabil care permite recuperarea cu ușurință și fără costuri excesive a datelor referitoare la o anumită persoană”.

10 În conformitate cu articolul 44 din această lege, Comisia pentru protecția datelor poate să interzică, la cererea responsabilului cu protecția datelor, prelucrarea datelor cu caracter personal care încalcă legea respectivă sau normele și dispozițiile adoptate în temeiul acesteia și să acorde persoanelor interesate un termen pentru înlăturarea nelegalității sau a neglijenței constatate.

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 11 La 17 septembrie 2013, Comisia pentru protecția datelor a adoptat, la cererea responsabilului cu protecția datelor, o decizie prin care a interzis Comunității Martorilor lui Iehova să colecteze sau să prelucereze date cu caracter personal în cadrul activității de predicare din casă în casă efectuate de membrii săi fără respectarea condițiilor legale privind prelucrarea unor astfel de date, prevăzute la articolele 8 și 12 din Legea nr. 523/1999. În plus, Comisia pentru protecția datelor a obligat această comunitate, în temeiul articolului 44 alineatul (2) din legea menționată, să ia toate măsurile pentru ca, în termen de șase luni, niciun fel de date cu caracter personal să nu fie colectate în scopurile urmărite de această comunitate fără îndeplinirea condițiilor menționate.
- 12 În motivarea deciziei sale, Comisia pentru protecția datelor a considerat că colectarea datelor în discuție de către membrii Comunității Martorilor lui Iehova constituia o prelucrare de date cu caracter personal, în sensul legii respective, și că această comunitate, precum și membrii săi erau, împreună, operatori în ceea ce privește o astfel de prelucrare.
- 13 Comunitatea Martorilor lui Iehova a sesizat Helsingin hallinto-oikeus (Tribunalul Administrativ din Helsinki, Finlanda) cu o acțiune împotriva acestei decizii. Prin hotărârea din 18 decembrie 2014, această instanță a anulat decizia menționată pentru motivul, printre altele, că Comunitatea Martorilor lui Iehova nu era operator de date cu caracter personal, în sensul Legii nr. 523/1999, și că activitatea acesteia nu constituia o prelucrare nelegală a unor astfel de date.
- 14 Responsabilul cu protecția datelor a atacat această hotărâre la Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă, Finlanda).
- 15 Potrivit constatărilor acestei instanțe, membrii Comunității Martorilor lui Iehova, în cadrul activității lor de predicare din casă în casă, iau note privind vizitele efectuate la persoane pe care ei înșiși sau comunitatea menționată nu le cunosc. Datele colectate ar putea, printre altele, să includă numele și adresele persoanelor abordate, precum și informații referitoare la convingerile religioase ale acestora și la situația lor familială. Datele respective ar fi colectate pentru a servi drept aide-mémoire și pentru a putea fi recuperate în scopul unei eventuale vizite ulterioare, fără ca persoanele vizate să fi consimțit la aceasta sau fără să fi fost informate despre colectarea lor.
- 16 Tot potrivit constatărilor instanței de trimitere, Comunitatea Martorilor lui Iehova a dat membrilor săi orientări referitoare la luarea unor astfel de note, orientări care figurează cel puțin în una dintre revistele sale consacrate activității de predicare. Comunitatea respectivă și congregațiile care depind de aceasta ar organiza și ar coordona activitatea de predicare din casă în casă a membrilor lor, printre altele prin întocmirea unor hărți pe baza cărora sectoarele ar fi repartizate între membrii care asigură activitatea de predicare și prin păstrarea unor fișe referitoare la predicatorii și la numărul de publicații ale comunității difuzate de aceștia. În plus, congregațiile Comunității Martorilor lui Iehova ar administra o listă a persoanelor care și-au exprimat dorința de a nu mai fi vizitate de membrii predicatori, iar datele cu caracter personal care figurează pe această listă, numită „listă de interdicție”, ar fi utilizate de membrii comunității respective. În sfârșit, în trecut, Comunitatea Martorilor lui Iehova ar fi pus la dispoziția membrilor săi formulare în scopul colectării datelor respective în cursul activității lor de predicare. Utilizarea acestor formulare ar fi fost însă abandonată în urma unei recomandări a responsabilului cu protecția datelor.
- 17 Instanța de trimitere arată că, potrivit informațiilor furnizate de Comunitatea Martorilor lui Iehova, aceasta nu impune membrilor săi predicatori să efectueze o colectare de date și că, în cazul în care o astfel de colectare are totuși loc, ea nu are cunoștință nici de natura notelor luate, care sunt, de altfel, doar note personale informale, nici de identitatea membrilor predicatori care au efectuat colectarea.

- 18 În ceea ce privește necesitatea prezentei cereri de decizie preliminară, Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) consideră că examinarea cauzei principale impune să se țină seama, pe de o parte, de drepturile la protecția vieții private și la protecția datelor personale și, pe de altă parte, de libertatea de religie și de asociere garantate atât de cartă și de Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cât și de Constituția finlandeză.
- 19 Instanța de trimitere tinde să considere că activitatea de predicare din casă în casă practică de membrii unei comunități religioase precum Comunitatea Martorilor lui Iehova nu se încadrează în sfera activităților excluse din domeniul de aplicare al Directivei 95/46 în temeiul articolului 3 alineatul (2) prima liniuță din aceasta. În schimb, se pune problema dacă această activitate are un caracter exclusiv personal sau domestic, în sensul articolului 3 alineatul (2) a doua liniuță din directiva respectivă. În acest sens, ar trebui să se țină seama de faptul că, în speță, datele colectate depășesc natura unor simple note care figurează într-un carnet de adrese, întrucât notele luate se referă la persoane necunoscute și conțin date sensibile referitoare la convingerile lor religioase. Ar trebui, de asemenea, să fie luat în considerare faptul că activitatea de predicare din casă în casă este o formă de acțiune esențială a Comunității Martorilor lui Iehova, organizată și coordonată de aceasta din urmă și de congregațiile sale.
- 20 Pe de altă parte, în măsura în care datele colectate în discuție în litigiul principal sunt prelucrate într-un mod care nu este automatizat, ar trebui, având în vedere articolul 3 alineatul (1) din Directiva 95/46 coroborat cu articolul 2 litera (c) din directiva menționată, să se stabilească dacă ansamblul acestor date constituie un sistem de evidență, în sensul acestor dispoziții. Potrivit informațiilor furnizate de Comunitatea Martorilor lui Iehova, datele respective nu îi sunt comunicate, astfel încât nu este posibil să se cunoască cu certitudine natura și amploarea datelor colectate. Totuși, ar fi posibil să se considere că scopul colectării și al prelucrării ulterioare a datelor în discuție în litigiul principal este acela de a putea recupera cu ușurință datele privind o anumită persoană sau o anumită adresă în scopul unei utilizări ulterioare. Datele colectate nu ar fi totuși structurate sub forma unor fișe.
- 21 În cazul în care prelucrarea datelor în discuție în litigiul principal ar intra în domeniul de aplicare al Directivei 95/46, instanța de trimitere subliniază că s-ar pune problema dacă Comunitatea Martorilor lui Iehova trebuie considerată operator, în sensul articolului 2 litera (d) din această directivă. Jurisprudența Curții care rezultă din Hotărârea din 13 mai 2014, Google Spain și Google (C-131/12, EU:C:2014:317), ar defini în mod larg noțiunea „operator”. În plus, ar reieși din Avizul 1/2010 din 16 februarie 2010 privind noțiunile „operator” și „persoană împuternicită de către operator”, emis de grupul de lucru înființat în temeiul articolului 29 din Directiva 95/46, că trebuie să se țină seama în special de puterea de control efectivă și de imaginea pe care persoana ale cărei date sunt prelucrate o are despre operator.
- 22 Or, în speță, ar trebui să se țină seama de faptul că Comunitatea Martorilor lui Iehova organizează, coordonează și încurajează activitatea de predicare din casă în casă și de faptul că aceasta a dat, în publicațiile sale, orientări privind colectarea de date în cadrul acestei activități. În plus, responsabilul de protecția datelor ar fi constatat că această comunitate are puterea efectivă de a determina metodele de prelucrare a datelor, precum și de a interzice sau de a restrânge prelucrarea respectivă și că ea a stabilit în prealabil scopul și mijloacele acesteia prin emiterea de orientări privind colectarea. De altfel, formularele utilizate anterior ar dovedi de asemenea implicarea puternică a comunității menționate în prelucrarea datelor.
- 23 Totuși, ar fi necesar să se țină seama și de faptul că membrii Comunității Martorilor lui Iehova pot decide ei înșiși să colecteze date și să stabilească modalitățile unei astfel de colectări. În plus, această comunitate nu ar colecta ea însăși date și nu ar avea acces la datele colectate de membrii săi, cu excepția celor care figurează în lista așa-numită „de interdicție”. Astfel de împrejurări nu exclud totuși faptul că pot exista mai mulți operatori, fiecare dintre aceștia având diferite sarcini și responsabilități.

24 În aceste condiții, Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Excepțiile de la domeniul de aplicare al Directivei [95/46], prevăzute la articolul 3 alineatul (2) prima și a doua liniuță din aceasta, trebuie interpretate în sensul că activitatea de colectare și de prelucrare a datelor cu caracter personal de către membrii unei comunități religioase în cadrul predicării din casă în casă nu intră în domeniul de aplicare al directivei? În cadrul aprecierii aplicabilității [D]irectivei [95/46], ce importanță prezintă faptul că, pe de o parte, activitatea de predicare în cadrul căreia se colectează datele în discuție este organizată de comunitatea religioasă și de congregațiile acesteia și, pe de altă parte, că aceasta este, în același timp, o practică religioasă individuală a membrilor comunității religioase respective?
- 2) Având în vedere considerentele (26) și (27) ale [D]irectivei [95/46], definiția noțiunii «sistem de evidență a datelor cu caracter personal», prevăzută la articolul 2 litera (c) din aceasta, trebuie interpretată în sensul că ansamblul datelor cu caracter personal (care includ numele și adresa, precum și alte date și caracteristici posibile referitoare la persoana respectivă) care nu au fost colectate în mod automatizat în contextul activității de predicare din casă în casă prezentate anterior
 - a) nu constituie un asemenea sistem de evidență, pentru motivul că fișele sau listele specifice ori alte sisteme comparabile de clasificare care facilitează căutarea nu sunt incluse în mod expres în definiția din Legea [nr. 523/1999] sau
 - b) constituie un asemenea sistem de evidență, întrucât datele necesare unei utilizări ulterioare, dată fiind destinația lor, pot în practică să fie recuperate cu ușurință și fără costuri excesive în sensul Legii [nr. 523/1999]?
- 3) Expresia «[...] care, singur sau împreună cu [alte persoane], stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal [...]», de la articolul 2 litera (d) din Directiva [95/46], trebuie interpretată în sensul că o comunitate religioasă care organizează o activitate în cadrul căreia se colectează date cu caracter personal (printre altele prin repartizarea zonelor de acțiune între diferiții predicatori, prin urmărirea activității de predicare și prin ținerea unor registre de evidență a persoanelor care nu doresc să fie vizitate de predicatori) poate fi considerată operator de date cu caracter personal, în ceea ce privește activitatea de prelucrare a datelor personale efectuată de membrii comunității religioase, chiar dacă, potrivit comunității menționate, numai predicatorii individuali au acces la datele consemnate?
- 4) Dispoziția menționată, mai precis articolul 2 litera (d) din Directiva [95/46], trebuie interpretată în sensul că comunitatea religioasă poate fi calificată drept operator numai în cazul în care adoptă alte măsuri specifice, precum orientări sau instrucțiuni scrise, prin intermediul cărora gestionează colectarea de date, sau este suficient să se poată considera că aceasta este efectiv în măsură să gestioneze activitatea membrilor săi?

La a treia și la a patra întrebare trebuie să se răspundă numai în cazul în care din răspunsurile date la prima și la a doua întrebare rezultă că Directiva [95/46] este aplicabilă în situațiile enunțate. La a patra întrebare trebuie să se răspundă numai în cazul în care, în lumina răspunsului la a treia întrebare, nu se poate exclude posibilitatea aplicării articolului 2 litera (d) din Directiva [95/46] în cazul unei comunități religioase.”

Cu privire la cererile de redeschidere a procedurii orale

25 Prin două înscrisuri depuse la grefa Curții la 12 decembrie 2017 și, respectiv, la 15 februarie 2018, Comunitatea Martorilor lui Iehova a solicitat să se dispună redeschiderea fazei orale a procedurii în temeiul articolului 83 din Regulamentul de procedură al Curții. În susținerea primeia dintre aceste cereri, Comunitatea Martorilor lui Iehova arată, printre altele, că nu i s-a dat posibilitatea să răspundă,

- în ședință, la observațiile prezentate de celelalte părți, dintre care unele nu ar corespunde situației de fapt din litigiul principal. În ceea ce privește a doua dintre aceste cereri, comunitatea menționată susține în esență că concluziile avocatului general se întemeiază pe elemente de fapt imprecise sau potențial înșelătoare, dintre care unele nu ar figura în cererea de decizie preliminară.
- 26 Potrivit articolului 83 din Regulamentul de procedură, Curtea poate oricând să dispună, după ascultarea avocatului general, redeschiderea fazei orale a procedurii, în special atunci când consideră că nu este suficient de lămurită sau atunci când o parte a invocat, după închiderea acestei faze, un fapt nou de natură să aibă o influență decisivă asupra deciziei Curții sau atunci când cauza trebuie soluționată pe baza unui argument care nu a fost pus în discuția părților ori a persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- 27 Or, această situație nu se regăsește în speță. În special, cererile Comunității Martorilor lui Iehova prin care se solicită dispunerea redeschiderii procedurii orale nu fac referire la niciun argument nou pe baza căruia ar trebui soluționată prezenta cauză. În plus, această parte, precum și celelalte persoane interesate prevăzute la articolul 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și-au prezentat, atât în faza scrisă, cât și în faza orală a procedurii observațiile referitoare la interpretarea articolului 2 literele (c) și (d), precum și a articolului 3 din Directiva 95/46, citite în lumina articolului 10 din cartă, care fac obiectul întrebărilor preliminare.
- 28 În ceea ce privește situația de fapt din litigiul principal, trebuie amintit că, în cadrul procedurii prevăzute la articolul 267 TFUE, revine numai instanței de trimitere obligația de a defini situația de fapt în care se încadrează întrebările adresate Curții. De aici rezultă că o parte din litigiul principal nu poate afirma că unele dintre premisele de fapt pe care se întemeiază argumentele invocate de celelalte persoane interesate prevăzute la articolul 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, sau chiar analiza avocatului general, sunt inexacte, pentru a justifica redeschiderea procedurii orale în temeiul articolului 83 din Regulamentul de procedură (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 iunie 2008, Burda, C-284/06, EU:C:2008:365, punctele 44, 45 și 47).
- 29 În aceste condiții, Curtea, după ascultarea avocatului general, consideră că dispune de toate elementele necesare pentru a răspunde la întrebările adresate de instanța de trimitere și că prezenta cauză nu necesită să fie soluționată pe baza unor argumente care nu ar fi fost puse în discuția părților. Prin urmare, cererile de redeschidere a procedurii orale trebuie respinse.

Cu privire la admisibilitatea cererii de decizie preliminară

- 30 Comunitatea Martorilor lui Iehova susține că cererea de decizie preliminară este inadmisibilă. Contestând principalele fapte pe care această cerere este fondată, ea susține că cererea respectivă se referă la comportamentul unora dintre membrii săi, care nu ar fi părți în procedura principală. Astfel, cererea menționată ar privi o problemă de natură ipotetică.
- 31 În această privință, trebuie amintit că numai instanța națională care este sesizată cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei decizii preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și relevanța întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, în cazul în care întrebările adresate privesc interpretarea dreptului Uniunii, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe. Curtea poate refuza să se pronunțe asupra unei întrebări preliminare adresate de o instanță națională numai atunci când este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care i-au fost adresate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 iunie 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, punctele 24 și 25 și jurisprudența citată).

- 32 În speță, decizia de trimitere conține elemente de fapt și de drept suficiente pentru a înțelege atât întrebările preliminare, cât și întinderea acestora. În plus și mai ales, niciun element din dosar nu permite să se considere că interpretarea dreptului Uniunii solicitată nu ar avea legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal ori ar fi de natură ipotetică, printre altele ca urmare a faptului că membrii Comunității Martorilor lui Iehova, a căror activitate de colectare de date cu caracter personal stă la baza întrebărilor preliminare, nu sunt părți în procedura principală. Astfel, reiese din decizia de trimitere că întrebările preliminare sunt destinate să permită instanței de trimitere să stabilească dacă această comunitate în sine poate fi considerată ca fiind responsabilă, în sensul Directivei 95/46, de colectarea de date cu caracter personal efectuată de membrii săi în cadrul activității lor de predicare din casă în casă.
- 33 În aceste condiții, cererea de decizie preliminară este admisibilă.

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 34 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 3 alineatul (2) din Directiva 95/46, citit în lumina articolului 10 alineatul (1) din cartă, trebuie interpretat în sensul că colectarea de date cu caracter personal de către membrii unei comunități religioase în cadrul unei activități de predicare din casă în casă și prelucrarea ulterioară a acestor date constituie prelucrare de date cu caracter personal efectuată în scopul exercitării unor activități prevăzute la articolul 3 alineatul (2) prima liniuță din această directivă sau prelucrare de date cu caracter personal efectuată de persoane fizice în scopul exercitării unei activități exclusiv personale sau domestice, în sensul articolului 3 alineatul (2) a doua liniuță din directiva menționată.
- 35 Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie amintit mai întâi că, astfel cum rezultă din articolul 1 alineatul (1) din Directiva 95/46 și din considerentul (10) al acesteia, directiva menționată urmărește să garanteze un nivel ridicat de protecție a drepturilor și a libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special a dreptului la viață privată, în privința prelucrării datelor cu caracter personal (Hotărârea din 13 mai 2014, Google Spain și Google, C-131/12, EU:C:2014:317, punctul 66, precum și Hotărârea din 5 iunie 2018, Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein, C-210/16, EU:C:2018:388, punctul 26).
- 36 Articolul 3 din Directiva 95/46, care stabilește domeniul de aplicare al acesteia, prevede la alineatul (1) că această directivă se aplică prelucrării automate, în totalitate sau parțial, precum și prelucrării neautomate a datelor cu caracter personal, conținute sau care urmează să fie conținute într-un sistem de evidență a datelor cu caracter personal.
- 37 Acest articol 3 prevede totuși, la alineatul (2), două excepții de la domeniul de aplicare al directivei menționate, care trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 decembrie 2014, Ryneš, C-212/13, EU:C:2014:2428, punctul 29, precum și Hotărârea din 27 septembrie 2017, Puškár, C-73/16, EU:C:2017:725, punctul 38). Pe de altă parte, Directiva 95/46 nu prevede nicio limitare suplimentară a domeniului său de aplicare (Hotărârea din 16 decembrie 2008, Satakunnan Markkinapörssi și Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, punctul 46).
- 38 În ceea ce privește, în primul rând, excepția prevăzută la articolul 3 alineatul (2) prima liniuță din Directiva 95/46, s-a statuat că activitățile menționate cu titlu de exemplu de dispoziția respectivă sunt, în toate cazurile, activități proprii statelor sau autorităților statale, străine de domeniile de activitate ale particularilor. Aceste activități sunt menite să definească domeniul de aplicare al excepției prevăzute de dispoziția menționată, astfel încât această excepție nu se aplică decât activităților expres menționate în această dispoziție sau care pot fi încadrate în aceeași categorie (Hotărârea din 6 noiembrie 2003,

Lindqvist, C-101/01, EU:C:2003:596, punctele 43 și 44, Hotărârea din 16 decembrie 2008, Satakunnan Markkinapörssi și Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, punctul 41, precum și Hotărârea din 27 septembrie 2017, Puškár, C-73/16, EU:C:2017:725, punctele 36 și 37).

- 39 Or, în speță, colectarea de date cu caracter personal de către membrii Comunității Martorilor lui Iehova în cadrul unei activități de predicare din casă în casă ține în exclusivitate de un demers religios al particularilor. Rezultă că o astfel de activitate nu constituie o activitate proprie autorităților statale și, prin urmare, nu poate fi asimilată celor vizate la articolul 3 alineatul (2) prima liniuță din Directiva 95/46.
- 40 În ceea ce privește, în al doilea rând, excepția prevăzută la articolul 3 alineatul (2) a doua liniuță din Directiva 95/46, această dispoziție exclude de la aplicarea directivei respective prelucrarea de date efectuată în cursul unei activități nu doar personale sau domestice, ci „exclusiv” personale sau domestice (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 decembrie 2014, Ryneš, C-212/13, EU:C:2014:2428, punctul 30).
- 41 Termenii „personale sau domestice”, în sensul dispoziției menționate, se referă la activitatea persoanei care prelucrează date cu caracter personal, iar nu la persoana ale cărei date sunt prelucrate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 decembrie 2014, Ryneš, C-212/13, EU:C:2014:2428, punctele 31 și 33).
- 42 Astfel cum a statuat Curtea, articolul 3 alineatul (2) a doua liniuță din Directiva 95/46 trebuie interpretat în sensul că vizează numai activitățile care se înscriu în cadrul vieții private sau de familie a particularilor. În această privință, o activitate nu poate fi considerată exclusiv personală sau domestică, în sensul acestei dispoziții, atunci când obiectul său este de a face datele cu caracter personal accesibile unui număr nedeterminat de persoane sau când această activitate se extinde, fie și parțial, la spațiul public și, ca urmare a acestui fapt, este îndreptată în afara sferei private a persoanei care efectuează prelucrarea datelor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 noiembrie 2003, Lindqvist, C-101/01, EU:C:2003:596, punctul 47, Hotărârea din 16 decembrie 2008, Satakunnan Markkinapörssi și Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, punctul 44, precum și Hotărârea din 11 decembrie 2014, Ryneš, C-212/13, EU:C:2014:2428, punctele 31 și 33).
- 43 În măsura în care rezultă că prelucrarea datelor cu caracter personal în discuție în litigiul principal este efectuată în cadrul exercitării activității de predicare din casă în casă a membrilor Comunității Martorilor lui Iehova, trebuie să se stabilească dacă o astfel de activitate are un caracter exclusiv personal sau domestic, în sensul articolului 3 alineatul (2) a doua liniuță din Directiva 95/46.
- 44 În această privință, reiese din decizia de trimitere că activitatea de predicare din casă în casă, în cadrul căreia datele cu caracter personal sunt colectate de membrii Comunității Martorilor lui Iehova, are ca obiect, prin însăși natura sa, răspândirea credinței Comunității Martorilor lui Iehova la persoane care, așa cum a arătat în esență avocatul general la punctul 40 din concluzii, nu aparțin comunității membrilor predicatori. Prin urmare, această activitate este orientată spre exteriorul sferei private a membrilor predicatori.
- 45 Pe de altă parte, reiese de asemenea din decizia de trimitere că unele dintre datele colectate de membrii predicatori ai comunității menționate sunt transmise de aceștia congregațiilor acestei comunități, care țin, pornind de la aceste date, liste cu persoanele care nu doresc să mai primească vizitele membrilor respectivi. În cadrul activității lor de predicare, aceștia din urmă fac astfel cel puțin unele dintre datele colectate accesibile unui număr potențial nedeterminat de persoane.
- 46 În ceea ce privește aspectul dacă faptul că prelucrarea unor date cu caracter personal este efectuată în cadrul unei activități referitoare la o practică religioasă poate conferi un caracter exclusiv personal sau domestic activității de predicare din casă în casă, trebuie amintit că dreptul la libertatea de conștiință și

de religie consacrat la articolul 10 alineatul (1) din cartă implică, printre altele, libertatea oricărei persoane de a-și manifesta religia sau convingerea individual sau colectiv, în public sau în particular, prin intermediul cultului, al învățământului, al practicilor și al îndeplinirii ritualurilor.

- 47 În cartă se reține o accepțiune largă a noțiunii „religie” vizată la această dispoziție, de natură să acopere atât *forum internum*, și anume faptul de a avea convingeri, cât și *forum externum*, și anume manifestarea în public a credinței religioase (Hotărârea din 29 mai 2018, Liga van Moskeeën en Islamitische Organisaties Provincie Antwerpen și alții, C-426/16, EU:C:2018:335, punctul 44 și jurisprudența citată).
- 48 În plus, libertatea de a-și manifesta religia individual sau colectiv, în public sau în particular, întrucât poate lua diverse forme precum învățământul, practicile și îndeplinirea ritualurilor, include și dreptul de a încerca convingerea altor persoane, de exemplu prin intermediul unei predicări (Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 25 mai 1993, Kokkinakis împotriva Greciei, CE:ECHR:1993:0525JUD001430788, § 31, precum și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 8 noiembrie 2007, Perry împotriva Letoniei, CE:ECHR:2007:1108JUD003027303, § 52).
- 49 Cu toate acestea, deși activitatea de predicare din casă în casă a membrilor unei comunități religioase este astfel protejată prin articolul 10 alineatul (1) din cartă ca o manifestare a credinței predicatorului sau predicatorilor, această împrejurare nu are ca efect să confere activității respective un caracter exclusiv personal sau domestic, în sensul articolului 3 alineatul (2) a doua liniuță din Directiva 95/46.
- 50 Astfel, activitatea de predicare depășește, ținând seama de cele arătate la punctele 44 și 45 din prezenta hotărâre, sfera privată a unui membru predicator al unei comunități religioase.
- 51 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 3 alineatul (2) din Directiva 95/46, citit în lumina articolului 10 alineatul (1) din cartă, trebuie interpretat în sensul că colectarea de date cu caracter personal efectuată de membrii unei comunități religioase în cadrul unei activități de predicare din casă în casă și prelucrarea ulterioară a acestor date nu constituie nici prelucrare de date cu caracter personal efectuată în scopul exercitării unor activități prevăzute la articolul 3 alineatul (2) prima liniuță din această directivă, nici prelucrare de date cu caracter personal efectuată de persoane fizice în scopul exercitării unei activități exclusiv personale sau domestice, în sensul articolului 3 alineatul (2) a doua liniuță din dispoziția menționată.

Cu privire la a doua întrebare

- 52 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 2 litera (c) din Directiva 95/46 trebuie interpretat în sensul că noțiunea „sistem de evidență” prevăzută de această dispoziție acoperă o serie de date cu caracter personal colectate în cadrul unei activități de predicare din casă în casă, care include numele și adresele, precum și alte informații referitoare la persoanele abordate, din moment ce aceste date pot fi, în practică, recuperate cu ușurință în scopul unei utilizări ulterioare sau dacă această serie de date trebuie, pentru a se încadra în noțiunea respectivă, să includă fișe, liste specifice sau alte sisteme de căutare.
- 53 Astfel cum rezultă din articolul 3 alineatul (1) și din considerentele (15) și (27) ale Directivei 95/46, aceasta vizează atât prelucrarea automată a datelor cu caracter personal, cât și prelucrarea manuală a unor asemenea date pentru ca protecția pe care o conferă persoanelor ale căror date sunt prelucrate să nu depindă de tehnicile utilizate și pentru a evita riscurile de eludare a acestei protecții. Totuși, de aici rezultă de asemenea că directiva menționată se aplică prelucrării manuale a datelor cu caracter personal numai atunci când datele prelucrate sunt cuprinse sau sunt destinate să facă parte dintr-un sistem de evidență.

- 54 În speță, întrucât prelucrarea datelor cu caracter personal în discuție în litigiul principal este efectuată într-un mod care nu este automatizat, se ridică problema dacă datele prelucrate astfel sunt cuprinse sau sunt destinate să facă parte dintr-un sistem de evidență în sensul articolului 2 litera (c) și al articolului 3 alineatul (1) din Directiva 95/46.
- 55 În această privință, rezultă din articolul 2 litera (c) din Directiva 95/46 că noțiunea „sistem de evidență” înseamnă „orice serie structurată de date cu caracter personal accesibile conform unor criterii specifice, fie ele centralizate, descentralizate sau repartizate după criterii funcționale sau geografice”.
- 56 În conformitate cu obiectivul amintit la punctul 53 din prezenta hotărâre, această dispoziție definește în mod larg noțiunea „sistem de evidență”, vizând printre altele „orice” serie structurată de date cu caracter personal.
- 57 După cum reiese din considerentele (15) și (27) ale Directivei 95/46, conținutul unui sistem de evidență trebuie să fie structurat astfel încât să permită accesul ușor la datele cu caracter personal. În plus, deși articolul 2 litera (c) din această directivă nu precizează criteriile potrivit cărora trebuie să fie structurat acest sistem de evidență, reiese din aceleași considerente că aceste criterii trebuie să „privească persoanele”. Rezultă, așadar, că cerința potrivit căreia toate datele cu caracter personal trebuie să aibă un caracter „structurat în conformitate cu criteriile specifice” vizează doar să permită ca datele referitoare la o persoană să poată fi recuperate cu ușurință.
- 58 Cu excepția acestei cerințe, articolul 2 litera (c) din Directiva 95/46 nu prevede nici modalitățile potrivit cărora trebuie să fie structurat un sistem de evidență, nici forma pe care acesta trebuie să o prezinte. În special, nu reiese din această dispoziție sau din vreo altă dispoziție din această directivă că datele cu caracter personal în discuție ar trebui să figureze în fișe sau în liste specifice sau într-un alt sistem de căutare, pentru a putea să se constate existența unui sistem de evidență, în sensul directivei menționate.
- 59 În speță, reiese din constatările instanței de trimitere că datele colectate în cadrul activității de predicare din casă în casă în discuție în litigiul principal sunt colectate pentru a servi drept aide-mémoire, pe baza unei repartizări pe zone geografice, în vederea facilitării organizării unor vizite ulterioare la persoane care au fost deja abordate. Acestea includ nu doar informații referitoare la conținutul conversațiilor privind convingerile persoanei abordate, ci și numele și adresa acesteia. În plus, aceste informații, sau cel puțin unele dintre ele, sunt utilizate pentru întocmirea unor liste gestionate de congregațiile Comunității Martorilor lui Iehova privind persoanele care nu doresc să mai primească vizite din partea membrilor predicatori ai acestei comunități.
- 60 Rezultă astfel că datele cu caracter personal colectate în cadrul activității de predicare din casă în casă în discuție în litigiul principal sunt structurate potrivit unor criterii reținute în funcție de obiectivul urmărit prin această colectare, care este acela de a pregăti vizite ulterioare și de a gestiona listele persoanelor care nu doresc să mai fie abordate. Așa cum reiese din decizia de trimitere, aceste criterii, printre care figurează în special numele și adresa persoanelor abordate, convingerile lor sau dorința acestora de a nu mai primi vizite, sunt alese astfel încât să poată permite recuperarea cu ușurință a datelor referitoare la anumite persoane.
- 61 În această privință, nu este relevant să se stabilească potrivit cărui criteriu exact și sub ce formă precisă este efectiv structurată seria de date cu caracter personal colectate de fiecare membru predicator, atât timp cât această serie de date permite recuperarea cu ușurință a datelor referitoare la o anumită persoană abordată, aspect a cărui verificare este totuși de competența instanței de trimitere în lumina ansamblului împrejurărilor din cauza principală.
- 62 Prin urmare, trebuie să se răspundă la a doua întrebare că articolul 2 litera (c) din Directiva 95/46 trebuie interpretat în sensul că noțiunea „sistem de evidență”, prevăzută de această dispoziție, acoperă o serie de date cu caracter personal colectate în cadrul unei activități de predicare din casă în casă, care

include numele și adresele, precum și alte informații referitoare la persoanele abordate, din moment ce aceste date sunt structurate potrivit unor criterii determinate care permit în practică recuperarea lor cu ușurință în scopul unei utilizări ulterioare. Pentru ca o astfel de serie de date să intre în sfera acestei noțiuni, nu este necesar ca ea să cuprindă fișe, liste specifice sau alte sisteme de căutare.

Cu privire la a treia și la a patra întrebare

- 63 Prin intermediul celei de a treia și al celei de a patra întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 2 litera (d) din Directiva 95/46, citit în lumina articolului 10 alineatul (1) din cartă, trebuie interpretat în sensul că permite ca o comunitate religioasă să fie considerată operator, împreună cu membrii săi predicatori, în ceea ce privește prelucrarea unor date cu caracter personal efectuată de aceștia din urmă în cadrul unei activități de predicare din casă în casă organizate, coordonate și încurajate de această comunitate, și dacă, în acest scop, este necesar ca respectiva comunitate să aibă acces la aceste date sau să se stabilească faptul că ea a dat membrilor săi orientări scrise sau instrucțiuni referitoare la o astfel de prelucrare.
- 64 În speță, în decizia în discuție în litigiul principal, Comisia pentru protecția datelor a considerat Comunitatea Martorilor lui Iehova ca fiind operator, împreună cu membrii săi predicatori, în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată de aceștia din urmă în cadrul activității de predicare din casă în casă. În măsura în care numai responsabilitatea acestei comunități este contestată, cea a membrilor predicatori nu rezultă a fi pusă în discuție.
- 65 Astfel cum prevede în mod expres articolul 2 litera (d) din Directiva 95/46, noțiunea „operator” vizează persoana fizică sau juridică care, „singură sau împreună cu altele”, stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal. Prin urmare, această noțiune nu face trimitere în mod necesar la o persoană fizică sau juridică unică și poate privi mai mulți actori care participă la această prelucrare, fiecare dintre ei fiind în acest caz supus dispozițiilor aplicabile în materie de protecție a datelor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iunie 2018, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*, C-210/16, EU:C:2018:388, punctul 29).
- 66 Întrucât obiectivul acestei dispoziții este asigurarea, printr-o definiție largă a noțiunii „operator”, a unei protecții eficiente și complete a persoanelor în cauză, existența unei responsabilități comune nu înseamnă în mod necesar o răspundere echivalentă a diferitor actori pentru aceeași prelucrare a datelor cu caracter personal. Dimpotrivă, acești actori pot fi implicați în diferite stadii ale acestei prelucrări și în diferite grade, astfel încât nivelul de răspundere a fiecăruia dintre ei trebuie să fie evaluat ținând seama de toate împrejurările pertinente ale speței (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iunie 2018, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*, C-210/16, EU:C:2018:388, punctele 28, 43 și 44).
- 67 În această privință, nici modul de redactare a articolului 2 litera (d) din Directiva 95/46, nici vreo altă dispoziție din această directivă nu permit să se considere că stabilirea scopurilor și a mijloacelor de prelucrare trebuie să se efectueze prin orientări scrise sau prin instrucțiuni din partea operatorului.
- 68 În schimb, o persoană fizică sau juridică care influențează, în scopuri proprii, prelucrarea datelor cu caracter personal și care participă, ca urmare a acestui fapt, la stabilirea scopurilor și a mijloacelor prelucrării respective poate fi considerată ca fiind operator, în sensul articolului 2 litera (d) din Directiva 95/46.
- 69 În plus, responsabilitatea comună a mai multor actori pentru aceeași prelucrare, în temeiul acestei dispoziții, nu presupune ca fiecare dintre aceștia să aibă acces la datele cu caracter personal vizate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iunie 2018, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*, C-210/16, EU:C:2018:388, punctul 38).

- 70 În speță, astfel cum reiese din decizia de trimitere, le revine, desigur, membrilor predicatori ai Comunității Martorilor lui Iehova sarcina să aprecieze în ce împrejurări concrete colectează date cu caracter personal referitoare la persoanele abordate, ce date exacte fac obiectul acestei colectări și în ce mod efectuează prelucrarea lor ulterioară. Totuși, astfel cum s-a amintit la punctele 43 și 44 din prezenta hotărâre, colectarea datelor cu caracter personal este efectuată în cadrul exercitării activității de predicare din casă în casă, prin care membrii predicatori ai Comunității Martorilor lui Iehova difuzează credința comunității lor. Această activitate de predicare constituie, astfel cum reiese din decizia de trimitere, o formă de acțiune esențială a acestei comunități, acțiune care este organizată, coordonată și încurajată de comunitatea menționată. În acest cadru, datele sunt colectate pentru a servi drept aide-mémoire, în scopul unei utilizări și a unei eventuale noi vizite ulterioare. În sfârșit, congregațiile Comunității Martorilor lui Iehova țin, pornind de la datele care le sunt transmise de membrii predicatori, liste cu persoanele care nu mai doresc să primească vizita unor astfel de membri.
- 71 Prin urmare, rezultă că colectarea de date cu caracter personal referitoare la persoanele abordate și prelucrarea lor ulterioară servesc la realizarea obiectivului Comunității Martorilor lui Iehova, care constă în difuzarea credinței acesteia, și, prin urmare, sunt efectuate de membrii săi predicatori în scopuri proprii acestei comunități. În plus, nu numai că Comunitatea Martorilor lui Iehova are, în general, cunoștința de faptul că această prelucrare are loc în scopul răspândirii credinței sale, dar ea organizează și coordonează activitatea de predicare a membrilor săi, printre altele prin repartizarea sectoarelor de activitate a diferitor predicatori.
- 72 Astfel de împrejurări permit să se considere că Comunitatea Martorilor lui Iehova își încurajează membrii predicatori să efectueze, în cadrul activității lor de predicare, operațiuni de prelucrare de date cu caracter personal.
- 73 Reiese astfel, având în vedere dosarul transmis Curții, că, prin faptul că organizează, coordonează și promovează activitatea de predicare a membrilor săi care vizează difuzarea credinței sale, Comunitatea Martorilor lui Iehova participă, împreună cu membrii săi predicatori, la stabilirea scopului și a mijloacelor de prelucrare a datelor cu caracter personal ale persoanelor abordate, aspect a cărui stabilire este însă de competența instanței de trimitere, având în vedere ansamblul împrejurărilor speței.
- 74 Această constatare nu poate fi repusă în discuție de principiul autonomiei organizaționale a comunităților religioase care decurge din articolul 17 TFUE. Astfel, obligația oricărei persoane de a respecta normele dreptului Uniunii referitoare la protecția datelor cu caracter personal nu poate fi considerată o ingerință în autonomia organizațională a comunităților menționate (a se vedea prin analogie Hotărârea din 17 aprilie 2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, punctul 58).
- 75 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la a treia și la a patra întrebare că articolul 2 litera (d) din Directiva 95/46, citit în lumina articolului 10 alineatul (1) din cartă, trebuie interpretat în sensul că permite ca o comunitate religioasă să fie considerată operator, împreună cu membrii săi predicatori, în ceea ce privește prelucrarea unor date cu caracter personal efectuată de aceștia din urmă în cadrul unei activități de predicare din casă în casă organizate, coordonate și încurajate de această comunitate, fără să fie necesar ca respectiva comunitate să aibă acces la date și fără să fie necesar să se fi stabilit că ea a dat membrilor săi orientări scrise sau instrucțiuni referitoare la o astfel de prelucrare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 76 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

- 1) **Articolul 3 alineatul (2) din Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, citit în lumina articolului 10 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, trebuie interpretat în sensul că colectarea de date cu caracter personal efectuată de membrii unei comunități religioase în cadrul unei activități de predicare din casă în casă și prelucrarea ulterioară a acestor date nu constituie nici prelucrare de date cu caracter personal efectuată în scopul exercitării unor activități prevăzute la articolul 3 alineatul (2) prima liniuță din această directivă, nici prelucrare de date cu caracter personal efectuată de persoane fizice în scopul exercitării unei activități exclusiv personale sau domestice, în sensul articolului 3 alineatul (2) a doua liniuță din directiva menționată.**
- 2) **Articolul 2 litera (c) din Directiva 95/46 trebuie interpretat în sensul că noțiunea „sistem de evidență”, prevăzută de această dispoziție, acoperă o serie de date cu caracter personal colectate în cadrul unei activități de predicare din casă în casă, care include numele și adresele, precum și alte informații referitoare la persoanele abordate, din moment ce aceste date sunt structurate potrivit unor criterii determinate care permit în practică recuperarea lor cu ușurință în scopul unei utilizări ulterioare. Pentru ca o astfel de serie de date să intre în sfera acestei noțiuni, nu este necesar ca ea să cuprindă fișe, liste specifice sau alte sisteme de căutare.**
- 3) **Articolul 2 litera (d) din Directiva 95/46, citit în lumina articolului 10 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale, trebuie interpretat în sensul că permite ca o comunitate religioasă să fie considerată operator, împreună cu membrii săi predicatori, în ceea ce privește prelucrarea unor date cu caracter personal efectuată de aceștia din urmă în cadrul unei activități de predicare din casă în casă organizate, coordonate și încurajate de această comunitate, fără să fie necesar ca respectiva comunitate să aibă acces la date și fără să fie necesar să se fi stabilit că ea a dat membrilor săi orientări scrise sau instrucțiuni referitoare la o astfel de prelucrare.**

Semnături